

ΤΑΞΕΙΔΙΩΤΙΚΩΣ ΕΝ ΡΥΠΩΣΕΙΣ

ΤΟΥ κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

ΘΑΣΣΟΣ

Στόν πόλεμο τού 1912, θημοῖμα, οἱ στρατιώτες, πού κατέλαβαν τήν Θάσσο, ὅταν ἤρθαν στή Θεσσαλονίκη, ἀνέφεραν τὸ πρόσωπο νηῖ μὲ λαχτάρα. "Ἐλεαν διαρκῶς καὶ ξανάλεγαν :

Θάσσο - Θάσσο, δὲν θὰ σὲ ξεχάσω !

Φαίνεται πὼς θὰ τοὺς εἶχαν περιποιηθῆ πολὺ οἱ κάτοικοι ἐκεῖ πέρα. "Ἐγὼ ὅμως μοῦρῳ νὰ τραγουδήσω τὸ ἀντίθετο :

Θάσσο - Θάσσο, ποτὲ δὲν θὰ σὲ...φτάσω !

Γιατὶ ὅσοι φροῆς πῆγα, ἔστω καὶ γὰ λῆγον καιρῶ, στήν Καβάλλα καὶ ἐπεχείρησα νὰ πάω στό «καταπρόσωπο νηῖ» — ὅπως τὸ λέν οἱ Θάσσοι — πάντα κάποιο ἐμπόδιο θὰ μοῦ συνέβαινε, ἢ ἡ θάλασσα θάταν φουρτουνιασμένη. Καὶ εἶνε δυνάμη ὄρες, καθὼς λένε, τὸ ταξεῖδι, μὲ μὴ παλὰ βενζινατάο.

"Ἐτσι καὶ προχτές, πού ἤμουνα στήν Καβάλλα, γυρίζοντας στήν παραλία γιά νὰ βρῶ μέσον διαμετακομίσεως, βρῆκα ἕναν χροιστιανό, ὁ ὁποῖος ἀνέλαβε νὰ με πάη στή Θάσσο μὲ...τὰ λόγια λ...
—Στὴ Θάσσο, μὲ ρώτησε, θέλεις νὰ πᾶς ;
—Μάλιστα.

Νὰ ἴδῃς Θασσοῦτες νὰ χορεύουν...

—Διάλεξες νηῖ !...
—Γιατὶ ;
—Καὶ τί θὰ δῆς 'κεῖ πέρα ; Θάλασσα ; "Ἐχει κ' ἔδω. "Ἡ ἴδια εἶνε. "Ἰδια, γαλιάρια πάντοτε, μὲ ἀριμυρὸ νερὸ καὶ ψάγια τὸ βάθος... Δὲν ἀλλάζει, στό ὄριζομαί... Θασσοῦτες καὶ Θασσοῦτισσες ; Δὲν πᾶς στὰ καπνομάγαζα νὰ ἴδῃς ἑκατοντάδες ;... Δένδρα ;... Βάλαν τώρα καὶ στήν πλατεῖα τοῦ Μεχμέτ - 'Αλή, ἔδω στήν Καβάλλα. Δὲν μένει λοιπόν νὰ ἴδῃς στή Θάσσο, παρὰ μόνο τὰ ἀρχαῖα καὶ τὸν κ. Θεολόγητη. Ἀλλὰ ἀρχαῖα ἔχει κ' ἡ Καβάλλα μας καὶ ὁ κ. Θεολόγητης (βουλευτῆς τῆς Θάσσου) ἔρχεται κ' ἔδωπέρα !
—'Αρχαῖα ἔχει ἡ Καβάλλα σας ; ρώτησα.
—Μάλιστα ! Τὴ γειτονιά τῆς Παναγίας, τὸν 'Ιορδάνου τὸ γεροισιαστί, τὸ αὐτοκίνητο τῆς συγκοινωνίας καὶ ἄλλα πολλά.

Κ' ἄρχισε νὰ μοῦ λέη γιά τὴ Θάσσο καὶ γιά τὸ Λιμάνι, τὴν πρωτεύουσά της δηλαδή :
Νὰ μὴν πᾶς εἰς τὸν Λιμάνι, εἶνε δλα σάν...χαμένα !...
—Δὲν πάω, τοῦ ἀπάντησα.
—Νὰ μὴν πᾶς, μοῦ ξαναεῖπε.
—"Ὁχι. Ἀλλὰ πού νὰ πάω ;
Κ' αὐτὸς ἐξακολούθησε :
Ὅποτε καὶ στὰ Λιμενάρια, θὰ σοῦ σπάσουν τὰ ποδάρια !
—Ὅποτε καὶ στὰ Λιμενάρια θὰ πάω, τοῦ ἀπάντησα.
—Ὅποτε καὶ στήν Καλλιηράχη, μοῦ εἶπε, καὶ πρόσθεσε :
Ὅποτε καὶ στήν Καλλιηράχη, ἄς την,κακὸ χρόνο νάχη !
—Μὰ πού νὰ πάω, ἐπέτειλος ;...
Ὅποτε καὶ εἰς τὸ Ροζῶνι, πού ἡ μυῖγα σὲ πλεκάνει, Κ' ἂν πᾶς καὶ στοῦ Καζαβίτη, δὲν θὰ βρῆς οὔτ' ἕνα σπῆτι !

Τὸν 'Ιορδάνου πᾶν γεροισιαστή !...

—Στὴ Θάσσο, μὲ ρώτησε, θέλεις νὰ πᾶς ;
—Μάλιστα.

Σάν νὰ χώνεται στή θάλασσα...

Καλύτερα θὰ ἦταν ἕνας βοῦρδουλας στὰ χέρια του...

"Ἀφοῦ λοιπόν ἴπληξ... τόσες δυσκολίες, φρασκὲς καί...ἔμμητες, γιά νὰ πάη κανεὶς στή Θάσσο, τράβηξα κ' ἔγῳ θὰ τὴν...ἀρχαῖα συνοκία τοῦ Μεχμέτ - 'Αλή, γιά νὰ ἴδω τὸ «καταπρόσωπο νηῖ», ἔστω κ' ἀπὸ μακριά.
"Ἐνας δρόμος ἔχει ἀνοίξει γὰ κει ψηλά, πλατύς, ἀνετός, ὄρασις, μὲ μὴ πλατεῖα μαριμάρηνη στήν κορυφή, πού χαιρέται τὸν ἥλιο, τὸ φῶς, τὸν οὐρανό...

Αὐτὰ ὅμως δὲν ἔγιναν γιά τοὺς Καβαλλιώτες, οὔτε γιά νὰ βλέπῃ κανεὶς καλύτερα τὴ Θάσσο, ἀπὸ μακριά.

"Ἐκεῖ ἀπάνω εἶνε τὸ σπίτι τοῦ Μεχμέτ - 'Αλή, προγόνου τοῦ σημερινοῦ σουλτάνου τῆς Αἰγύπτου, ὁ ὁποῖος θὰ ἔλθῃ σὲ λίγο γιά τὸ ἐπισκεψθῆ. Κ' ἔγιναν δλα αὐτὰ γιά τὸν σουλτάνο πού θὰ περάσῃ καὶ γιά τὸ σπίτι τοῦ προπάππου του. Ἀλλὰ οἱ "Ἑλληνες ἀρχισαν κιόλας, ἔτσι γιά γούστο, νὰ σπάζον τὰ μαριμάρια σκαλιὰ καὶ νὰ γράφον τὰ ἐνδόξα ὀνόματά τους μὲ λαδομυγιὰ, στὰ μαριμάρια σπηθαῖα τῆς πλατείας λ...

"Ἐπίσης φύτεψαν κει πάνω πρασιές μ' ὠραία λουλουδία. Ἀλλὰ τὰ λουλουδία τὰ κλέβουν ἢ γετώνισες λ...

Κ' ὁ Δῆμος βάζει διαρκῶς ἄλλα...

Δείχνοντάς μου, ἐκεῖ πάνω, κατὶ ἐγκαζόνε, ὁ περιβολάρης τοῦ παλῆου πατρογονικοῦ σπιτοῦ τοῦ 'Αλή, μοῦ ἔλεγε ὅτι ἡ φύτεψεις μᾶς πρασιναδάς δὲν ἔξερει πόσε- χιλιάδες δραχμῆς στοίχισε στὸ 'Ἐλληνικὸ Δῆμοσιο.

—Μήπως ὁ σπόρος αὐτῆς τῆς χλόης ἦτανε σπυρῖ...μαργαριτάρη ; ρώτησα.
—Δὲν...πιστεῖω !... ἀπάντως ὁ περιβολάρης.

Ἀλλὰ ἐνὸς ἔγιναν δλα αὐτὰ, ἔστω κ' ἂν ἔγιναν ἀκαρῶ, ἔγιναν συγχρόνως καὶ μερικὲς ἐπιδιορθώσεις καὶ ἐκχεροσῖσεις γύρω στὸ σπίτι τοῦ Μεχμέτ - 'Αλή, πού δὲν ταριάζονε διόλου. Φιτάσανε μάνδρες μὲ σκάλες μοντέρες, ψηλὲς μπροστά, πού σκεπάζανε καὶ κλείσανε τὸ σπίτι, πού πρῶτα φράνταζε ἀπὸ βλες τῆς μεριάς, πανύψηλο, μὲ τὴν παλὰ του ἀρχιτεκτονική, χτυπώντας ὄραμα καὶ περιφάνεια, σὲ κάθε ἐπισκέπτη. "Ἐτσι τώρα φαίνεται σάν νὰ νητέρεται τὸ παλῆο του στυλ καὶ κρύβεται πίσω ἀπὸ τῆς μοντέρες μάντρες καὶ τῆς μοντέρες σκαλοσῖες καὶ τῆς γκαστρωμένες γλάστρες.

Κ' ἴδια αὐτὰ τὰ πρόσθετα μιχλιμυιδία δὲν ἔγιναν συγχρόνως μὲ τοῦ σπιτοῦ τὸ στυλ, γιά νὰ παρουσιάσῃ κατὶ τὸ συντοπισμένο καὶ τὸ ὁμοιο, ἀλλὰ σὲ στυλ τῆς ἐποχῆς. Καὶ γύρω-γύρω πρασιές μακρουλῆς, στρουγγυλῆς, σάν δίσκω καὶ ταμπὰ κολλῶθων λ...

Κάποτε, πρὸ ἔτων, πού εἶδα τὸ σπίτι αὐτὸ γαρνημένο μὲ ἀγριολούλουδα καὶ θάμνους φρούσιος, μοῦ φάνηκε πὺ καλοταϊριασμένο μ' αὐτὰ. Γιατὶ νὰ μὴ δημιοργήσουν λόχηες, μὲ φρούσια τὴν πένονια τριγύρω, ἀντὶ νὰ στρώσανε πρασιές, σάν ἐκεῖνες πού θαυμάζονε στὸ Ζάπειο ἢ παραμάνες ;

"Ἀνέαντι στήθηκε τὸ ἀγαλμα τοῦ Μεχμέτ - 'Αλή, ἐπιστρεφόντος, τάχα, στὸ σπίτι του καὶ βάζοντας τὸ ἔξωρο στὸ φικαρό.

Καλύτερα ὅμως θὰ ἦταν ἕνας βοῦρδουλας στὰ χέρια του, γιά τοῦς καλλιτέχνας λ...

Μὰ μὲ τὸν Μεχμέτ - 'Αλή λίγο ἔλειψε νὰ χάσουμε τὴ Θάσσο, ἔστω καὶ ἀπὸ...μακριά.
"Ἐκεῖ δίπλα, λοιπόν, εἶνε τὸ «Φανάρι» τῆς Καβάλλας, ἔπάνω σ' ἕναν πύργο τοῦ παλαιοῦ φρουρίου, πού ἀπάεινε.

"Ἐκεῖ ἡ θεὰ εἶνε πρῶτῆς τάξεως, ὁ ἀέρας καθαρός, ἡ θάλασσα ἀπέραντη. "Ἐκεῖ ἔχει θροσά καὶ, κατὰ συνέπεια, καὶ καφενεῖο.

"Ἡ ἐπάλξεις τοῦ πύργου εἶνε ἀσπροπυρνεῖες μὲ ἀσβέστη λ... Πνεῖμα νοικοκυμοῦ, βεβαίως, καὶ καθαρότητας ἐπέδεξ. Καὶ δὲν ἔξερουμε πούδ νὰ συχαροῖμε. Τὸν καφετῆ ἢ τὴν ἐπιτροπῆ ;

Ἀλλὰ νὰ, ἀπέναντι, ἡ Θάσσο ;... Κοιμάται, σκεπασμένη μέσα σὲ ρῶδ-να καὶ πορτογαλλιά παπλόματα, μέσα σὲ νοσταλγίες καὶ σὲ ὄνειρα τοῦ δόντουσ ἡλίου...

Καὶ ἀπέναντι ἠνῶνεται, σὴν νὰ ἀπλῶνεται πρὸς αὐτήν, ὁ "Αἰθος, καὶ φαίνεται σάν νὰ χύνεται στὴ θάλασσα, γιά νὰ τὴν πῖσῃ λ...

Θάσσο - Θάσσο, στάσου νὰ σὲ πιάσω !

Γεμίτω πεῖ ἀπὸ φαντασία καὶ ἰνδάλματα, ἀφήνουμε τὴ νύχτα νὰ σκεπάζῃ τὸ φανταστικὸ ἐκεῖνο θαλασσινὸ εἰδύλλω. Καὶ ὅταν πεῖ, μέσα στὸ σκοτάδι, τίποτα δὲν διακρίνουμε, ἀλλὰ μορφοῦσαμε πολλὰ νὰ φαντασθοῖμε, ἀρχίσαμε νὰ καταβάνουμε μεγαλοχλοὶ πρὸς τὴν πόλι.
—Θάσσο ! Θάσσο ! "Ἐσένα, πού λένε ὅτι σ'

Θασσοῦτισσες νὰ πᾶς νὰ δῆς στὰ καπνομάγαζα...

"Ὁ Θεολόγητης ἔρχεται κ' ἔδω...

ΕΘΙΜΑ ΠΡΩΤΟΓΟΝΩΝ ΛΑΩΝ

ΠΩΣ ΔΙΚΑΖΟΥΝ ΟΙ ΑΓΡΙΟΙ ΣΤΟ ΚΟΓΚΟ

Τί γράφει ο Άμερικανός εξερευνητής Κύριλλος Κλάριτζ. Τό περσ δικαστήρια. Πώς λύνεται ή οικογενειακές διαφερές. Τί τον πρέεδρο νά γελλάση. Τό φαγεπέτι του κ. πρέεδρου. Χερσί του κόσμο

μυστηριάδες και φοβερό Κογκό. Τά άνώτερα και τά κατώ-ρέλο παίζουν οι δικηγόροι. Όπου προσπαθούν νά κανουν και τραγεούδια στό δικαστήριο. Ή πιό περιεργές άγορεύσεις υ, κτλ. κτλ.

ΝΑΣ περιεργός Άμερικανός εξερευνητής, ο Κύριλλος Κλάριτζ, αφού ταξείδεψε επί δύο-δεκα ολόκληρα χρόνια σ' όλες σχεδόν τις χώρες της τροπικής Άφρικής, εξέδωκε τελευταία ένα βιβλίο στο οποίο αναφέρει τά έθιμα των άγριων που κατοικούν εκεί, τίς παραδόσεις τους, τίς τελετές τους και τίς πολεμικές τους συνθήκες.

Μεταξύ των άπειρων φυλών που έπεσκέφθη ο Κλάριτζ ή πιό περίεργη είνε αυτή που μένει στο Κάτω Κογκό, μεταξύ του Κεντρικού Κογκό και των ποταμών Κουίλο και Κουαγκού. Γενικά, τό μεγαλύτερο μέρος του Κογκό, είνε μία μυστηριάδης και άγνωστη χώρα, γεμάτη φειδία και άγρια

θηρία, σωστή κόλασι με δυό λόγια. Όσοι λευκοί είχαν τό θάρρος και την άποασιαστικότητα νά εισδύσουν στην άφιλό-ξενη αυτή χώρα, θρήκανε άγριο και τραγικό θάνατο, ή τρελλόθηκαν από τίς φρικαλεότητες που είδαν εκεί. Όστόσο δεν είνε λίγοι οι τολμηροί εξερευνητάι, οι οποίοι άμφώντας κά-θε κίνδυνο, εισεχώρησαν στην έπιφοθη αυτή κόλασι, κινούμε-νοι από άσθημα περιεργείας για νά συγκεντρώσουν πληρο-φορίες για τά ήθη και τά έθιμα των άγριων κατοίκων της.

Ένας άπ' αυτούς τους τολμηρούς ήταν, όπως είπαμε, και ο Άμερικανός Κλάριτζ. Και από τό περίεργο βιβλίο του σάς δίνουμε μερικές χαρακτηριστικές εικόνες της δικαιοσύνης των άγριων του Κογκό. Έχουν ελέπτετε, και οι άγριοι κάποια στοιχειώδη αντίληψη της δικαιοσύνης, με τί διαφορά μόνο ότι ο τρόπος με τον όποιο την αντίλαβάνονται και την άπονει-μουν είνε πολύ πρωτότυπος και πολύ νόστιμος για μάς τους Ευρωπαίους, έννοείται.

Στό Κάτω Κογκό — μάς πληροφορεί ο Κλάριτζ — ύπάρχουν άνωτερα και κατώ-τερα δικαστήρια. Τό δικαστήριο άντιπρο-σωπεύεται από τον πατριάρχη μιας φυλής, άπ' τον άρχιμό δηλαδή μιας μεγάλης οικουγενείας που έχει τό δικαίωμα νά εκδι-κάζει μόνο του τίς μικροδιαφορές των μ-υλών της οικογενείας του, και νά τιμωρή τά μικρότερες σοβαρότητες παραπτώματά τους.

Τό άνώτατο δικαστήριο είνε τό «δικαστή-ριο του βασιλέως», τό όποιο θεωρείται ως άρμόδιο νά δικάζει ζητήματα ζωής και θά-νατου ως και άλλα μεγάλα εγκλήματα: κατασκοπείας, συνεννόησης με τον έχθρο και άλλα.

Οι κατηγορούμενοι παρουσιάζονται, μπρός στό άνώτατο αυτό δικαστήριο δε-μένοι με σχοινιά από χαλκάδες περασμέ-νους στό πόδια τους και στό λαιμό τους.

Ή δίκες, όπως γίνονται στό Κογκό, είνε πολύ περιεργές. Πρώτα όμως πρέπει νά σάς ποΐμε πώς οι δικηγόροι δεν λείπουν και από τους άγριους αυτούς τόπους. Ύπάρχουν άνθρωποι διακρινόμενοι για την έξυπνάδα τους που αναλαμβάνουν νά ύποστηρίξουν τους κατηγορούμενους. Μα ο τρόπος της ύπερασπίσεως είνε τόσο πρωτότυπος, ώστε και αυτοί ο Άμερικανοί δεν θά τολμούσαν νά τον έφαρμόσουν. Ο κύριος σκοπός της άγορεύσεως των δικηγόρων δεν είνε πώς νά πείσουν τό δικαστή περί της άθωότητος του πελάτου του, μά πώς νά τον κάνουν... νά γελλάση! Όποιοι λοιπόν από τους δικηγόρους του Κογκό τά καταφέρνει νά κινή τον πρέ-

εϊλόγησε με τόσες χάρες ο Θεός και δεν σέ χάλασαν άκόμη οι άνθρω-ποι, ούτε και τί φορά αυτή ήταν γοαφτό νά σέ δοΐμε! ...

Και όταν, την άλλη μέρα τό πρωί, που φεύγαμε από την Καβάλλα, την είδαμε άπάνω, ψηλά, από τό βουνό, νά βγαίνει δροσερή και πάνα-γη κι' άχνη από τί θάλασσα, σαν από πραινό λουτρό, ενώ άπάνωτι ο Άδως, με την τριγωνική του κορυφή, σαν καλογερική κοιτούλα, ελ-ζε άπομεινι με την έντατική του προς την Θάσσο κίνηση, σαν νά τον έπέτρωσε τό φως του ήλιου, είτα και πάλι από μέσα μου, μελαγχολικά, παραλλαχμένο, τό παλιό τραγούδι :

Θάσσο - Θάσσο,
και πάλι θά σέ χάσω! ...

Κι' άδρασκελισμα του Γεντιωσό τό διαείλλο, γέγοντας προς τά έλη των Φιλίππων! ...

δρο ν' άφήση τη σοβαρότητα κατά μέρος κάνει άσφαλώς την τύχη του. Τά θώδια και τά κατοικία πηγαίνουν κοπάδια σπιτι του.

Τό περίεργο μάλιστα είνε ότι για νά κάνουν τό δικαστή νά γελλάση, οι δικηγόροι δεν παραλείπουν κανένα μέσο. Μπορεί λοιπόν νά δη κανείς — άν έχη θέβια τό κουράγιο νά εισαγη-ρήση στό θάθη της χώρας αυτής — τους άγριους δικηγόρους νά συνοδεύουν τά έπιχειρήματά τους με άγορεύς ή νά άγορεύ-ουν... τραγουδιάτι!... Έκείνος που θά τά καταφέρη ν' άγορευή χορευόντας και τραγουδώντας συγχρόνως, θεωρείται ως πρώτης τάξεως δικηγόρος. Γενικά δέ οι δικηγόροι του Κογκό προσπαθούν νά κάνουν τό δικαστή νά εύθυμώση. Και γι' αυτό, τίς περισσότερες φορές, ή δίκη για τον πρέδρο του δικαστηρίου άρχίζει με μερικά ποτηράκια ένός ποτού που τό φθειάνουν από φουσκοειδή και που μοιάζει κάπως με τό δικό μας κρασί. Τό πιστό αυτό συνοδεύεται από μεγάλα κομμάτια ώμο κρέας, χοιρινό κατά προτίμησι, τό όποιο ο δικαστής καταφροχθίζει λαϊμάργως. Οι κατηγορούμενοι ή οι διάδοχοι, όταν πρόκειται περί πολιτικής διαφοράς, πηγαίνουν στό δικαστήριο έχοντας πάντοτε τέτοια όρεκτικά... έπιχειρήματα, βέβαια πώς θά τυλίξουν τό δικαστή.

Προκειμένου περί ποινικών ύποθέσεων, ή τιμωρίες που έπι-θάλλονται, είνε νά πάη ο καταδικαζόμενος στην οικογένεια του δικαστού διάφορα φαγίσματα είδη. Τά πρόσιμα διά τά μικρό-τερα άδικήματα είνε ποτά, που χρησιμοποιούν για νά βροσίξη ο δικαστής τό λάργυγα του. Έννοείται πως ένα μεγάλο μέρος ά-πό τά πρόσιμα τά αφήνει για τό βασιλέα.

Και όσο προχωρεί ή δίκη, τόσο ή άθουσα του άκρατηρίου παίρνει πιό περίεργη όψη. Έρχονται στιγμές, κατά τίς όποιες ο μέν δικαστής τρώει και πίνει τον περί-δρομο, ενώ οι δικηγόροι άγορεύουν, χορευόντας και τραγουδώντας, και οι διά-δοχοι κάνουν διάφορες κινήσεις με τά πό-δια και με τά χέρια. Ο ένός θεατής, που θάξη την εύτυχία νά βρεθίη σ' ένα τέ-τοιο νούμερο, άσφαλώς θά νομίζη πως έ-χει μπροστά του κοπάδι τρελλών και πώς έ μόνος γνωστικός εκεί μέσα είνε ο δικα-στής που τρώει άγρίως, χωρίς νά ένδια-φέρεται για τίς σκηές που έκτυλλίσονται μέσα στον οίκο της Θέμιδος.

Τό κορψύωμα του έξωφρενισμού, είνε ο τρόπος με τον όποιο ο δικαστής απαγ-υέλλει την άπόρασι, κατόπιν έμπεριστα-τομένης οίνοποσίας. Ήγκώνεται θρησος και λέει κι' αυτός τραγουδιάτι και χο-ρεύοντας την έτυμηγορία του, ενώ όλο τό άκρατήριο τον συνοδεύει με χειροκροτή-ματα!

Όστόσο, στό δικαστήριο αυτά των άγριων της Κεντρικής Άφ-ρικής, βρίσκονται κρεασιμένες διάφορες πινακίδες, στις ό-ποιες άναγράφονται, εν είδει συμβουλών, σοφά και σοβαρά πα-ραγγέλματα, τόσο σοβαρά, ώστε νά κατατούν νά μην έχου-νε θέσι μέσα στό κομικό εκείνο περιβάλλον.

Άντιγράφουμε μερικά από τά σοφά αυτά λόγια :

«Ο βιαστικός άνθρωπος πίνει τό φειδί από τί μέση, και γι' αυτό τό φειδί τον διαγώννει».

«Ο φαλακρός όσο κι' άν θηνώσει, δεν θά τά καταφέρη ποτέ νά βγά-λη με τό θυμό τριχες».

«Μόνο άμα κάνεις τό κακό, συλλογίζσαι τίς συνέπειές του».

«Όποιος ταξείδει με βροχή, εύλογα θά βραχίη».

Τά γνωμικά αυτά έχουν κάποια φιλοσοφική άξια και δείχνουν πώς οι άγριοι της Κεντρικής Άφρικής μπορούν νά είνε, όταν θέλουν, σοβαροί.

ΜΙΚΡΑ-ΜΙΚΡΑ

Άπό τους πρεσβευτές όλων των Κρατών, εκείνος ο όποιος άμοιβετα ήγεμονικά, είνε ο Άγγλος πρεσβευτής της Βάσσι-γκτων. Κάθε χρόνο παίρνει κανονικό μισθό 15.500 λίρες.

Ένα άνθρωπο, στο Τσέστερ της Άγγλιας, τό όποιο δεν είχε ανταλλάξει ούτε μία λέι επί είκοσι χρόνια συζυγικής ζωής, πή-ρε πρό μηνός διαζύγιο. Κι' οι δυό σύζυγοι ήσαν κοφάλαλοι.